

Skårås hus, senare Skymtahuset torp	under Skårås, Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1321214 X6326060 WGS84 57,026223 12,860738	No 27

Beskrivning:

Skårås hus, senare Skymtahuset, torp under Skårås, torp No27, senare Skårås 1:5 Skymtahuset, 1/15 mtl

Sid 242 i Krogseredsboken.

Är troligen samma som Ödgärdets hus. Hus finns idag som är obebott i 1321157, 6325686. Dessa måste ha uppförts före laga skiftet om nu torpet flyttats. Det gamla torpets läge var enligt den gamla torpinventeringen norr om nuvarande hus. Där finns ett större öppet område. Ej hittat någon husgrund där men i närheten av en gammal ängslada finns gott om kulturväxter och det är väl i så fall läget för de gamla huset. Där går också berget i dagen lite grand.

Under Skårås nämns torpen Skårås hus och Skymtahuset. Troligen är det samma bosättning som avses även om det inte gått att fastställa säkert. Torpet kallas i alla fall Skymtahuset redan 1791.

Torpet kallas Skymtahuset i en BU i Gunnarp 1791.

Från hemmansdel 1 här i Skårås kom c:a 1768 (de bodde här i HFL 1775) Mårten Gudmundsson f 1711 i Årnakulla (1714 enl DB) och hans hustru Karin Mårtensdotter f x/6 1708 i Älgås i Drängsered med barnen:

- Gunild f 11/11 1748 på hemmansdel 1 i Skårås d på Skårås torp 6/1 1773 av hetsig feber
- Elias f 5/7 1751 på hemmansdel 1 i Skårås, g 31/10 1773 med Ingrid Svensdotter från Månsabo, bosatta där

Mårten Gudmundsson avled på Skårås torp 14/6 1775 av håll och styng. Karin avled 10/12 1775 av bröst- och huvudvärk.

Nästa torpare här blev Bengt Larsson f 1/10 1751 på Århults torp med hustrun Annika Bengtsdotter f 18/9 1751 i Ulabo No1 i Gunnarp, vigda i Gunnarp 11/6 1775. Barn:

- Christina f 4/3 1776 på Skårås hus, nöddöpt d 6/3 1776 av okänd barnsjuka
- Bengt avled 1/11 1776 av bröstsjuka. Hans bouppteckning från den 11/11 1776 finns bevarad. I den framgår att makarna, som saknade barn, hade skrivit ett ömsesidigt testamente och att Annika således ärvde kvarlåtenskapen. Bengt hade släktingarna Magnus Larsson i Århult och Anders Larsson på Århults torp.

Annika gifte om sig 26/6 1778 med Johannes Arvidsson f 11/10 1741 i Vismared i Gällared. Deras barn:

Skårås hus, senare Skymtarhuset torp	under Skårås, Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321214 X6326060 WGS84 57,026223 12,860738	No 27

- Bengt f 8/12 1778 d 28/3 1779 av koppor, v. H Anna Arvidsdotter i Djuparp
- Anna Britta f 21/6 1780, g 5/6 1814 med Elias Petersson från Yered No1 Yttre, bosatta här
- Dödfödd son f 22/3 1783
- Bengt f 15/3 1787, g 3/2 1821 med Christina Johansdotter från Skårås 1:3 Ödgärdet, bosatta i Månsabo 1:2
- Barthold f 12/9 1789, brukare i Rya c:a 1812 d 23/1 1820 här av lungсот, V: h Britta Bengtsdotter i Göljhult i Gryteryd
- Gunilla f 15/7 1792 d 21/12 1821

Johannes och hustrun Annika samt dottern Gunilla bodde kvar här på Skymtarhuset sedan de överlämnat torpet till dottern Anna Britta och svärsonen Elias. Annika Bengtsdotter avled 28/12 1819 i rötfeber och Johannes Arvidsson avled 25/2 1827.

Dottern Anna Britta Johansdotters och hennes man Elias Petersson f 7/9 1782 i Yered No1 Yttre blev nästa torpare här. Barn:

- Anna Beata f 18/7 1815, ej i HFL?
- Per f 7/6 1816, g 26/12 1842 med Anna Andersdotter från Rya, bosatta här
- Bertil (Bartel) f 25/9 1820 d 1/5 1822

Anna Britta avled 16/3 1847 och Elias 11/6 1850.

Sonen Per Eliasson och hans hustru Anna Andersdotter f 13/12 1814 i Halsbo i Drängsered tog sedan över torpet. Barn:

- Bengt Johan f 4/2 1844
- Anna Beata f 1/4 1846, g 1/7 1865 med Aron Persson, bosatta i Yered No4 Stora

Per Eliasson var brukare av Ödgärdet från början av 1840-talet och han friköper torpet före laga skiftet, som inleddes i december 1846. Skymtarhuset blev nu ett hemman om 1/15 mtl med mark avstyckad från Ödgärdet. Fastighetsbeteckningen blev Skårås 1:5.

Familjen lämnade brukandet 1848, arrenderade ut och flyttade till Yered No4 Stora.

Från Ryssbol i Drängsered kom 1849 arrendatorn Karl Henrik Nilsson f 11/3 1824 i Långaryd med hustrun Ingeborg Andersdotter f 2/1 1817 i Ryssbol i Drängsered, vigda i Drängsered 27/11 1845. Barn:

Skårås hus, senare Skymtahuaset torp	under Skårås, Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1321214 X6326060 WGS84 57,026223 12,860738	No 27

- Severin f 20/6 1844 i Äskhult Yttre i Drängsered, d 1/4 1851 här, se notisen nedan
- Anna f 18/12 1846 i Ryssbol i Drängsered, d på ett torp under Älmhult 27/10 1868 av bröstsjukdom
- Beata f 1/3 1850 d 27/6 1851
- Gabriel f 5/3 1851
- Severina f 14/8 1852 d 24/8 1852
- Severina f 26/4 1854

Ur Hallands Posten 23/4 1851:

Halmstad

- Torparen Carl Henrik Nilsson ifrån Skymtahuaset, nära Rya af Krogsereds socken, - som sitter häktad på härvarande länshäkte, för begånget rån, - lär genom misshandling hafwa förvållat sin sons död. Förenämnde Nilsson, som är af ett wildsint lynne, skall wid hemkomsten efter det begångna rånet fattat gossen i håret och slängt honom hit och dit i rummet. Kort derefter klagade barnet öfwer ömhet och smärtor i hufwudet och dog inom få dagar. Medikolegal besigtning å den döde gossen, som war 6 år och 9 månader gammal, är förrättad af Provinciallykaren H:r Doktor Smitt; men då innehållet af obduktionsprotokollet ännu är obekant, kunna wi icke för tillfället närmare redogöra för denna beklagliga händelse.

Avskrift av Sven-Arne Svensson, Skogsgärde

Familjen bodde inhyst från 1852 men flyttades till socknens slut samma år. De bodde från 1863 på ett torp under Älmhult.

Näste arrendator var Johannes Bengtsson f 26/10 1825 Givhult No1 Lilla och hustrun Johanna Bengtsdotter f 29/3 1822 i Skrea. De hade flyttat hit från Månsabo i samband med vigseln 31/12 1851. Barn:

- Johanna Beata f 25/2 1852 här g 26/5 1877 med Karl Peter Bertilsson från Vismared i Gällared, bosatta i Månsabo
- Hans Carl f 18/6 1854, g 17/6 1882 med Anna Josefina Gabrielsdotter, bosatta på Barshults hus
- Anna Carolina f 20/1 1857

Familjen flyttade till Älmhult 1858.

Skårås hus, senare Skymtahuset torp	under Skårås, Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1321214 X6326060 WGS84 57,026223 12,860738	No 27

Hemmanets ägare efter Per Eliasson var Carl Peter Persson f 23/6 1818 på Perstorp under Yered. som med hustrun Johanna Jönsdotter f 11/12 1813 i Tångabo och barn flyttade till Skymtahuset 1860 från Skårås 1:4. Barn:

- Andreas f 25/8 1848, g med Adelina Karlsdotter, bosatta i Åsebol i Drängsered
- Carl August f 2/8 1851, till Stafsinge 1865
- Anna Pernilla f 26/5 1853, till Drängsered 1871
- Severina f 5/9 1855 d 22/6 1870 här

Hustrun Johanna avled 6/12 1870. Carl Peter flyttade till Drängsered 1871.

Arvid Kristiansson f 26/2 1842 i Rya övertar hemmanet 1874. Han vigdes 23/11 1874 med Severina Malena Nilsdotter f 13/3 1851 i Tångabo. Barn:

- Karl August f 12/1 1880, g 2/6 1911 med Gerda Ottilia Severinsdotter från Stixered No2 Mellan, bosatta i Lunden, senare i Stixered No2 Mellan
- Nanny Potentia f 23/3 1882, g 1/6 1906 med Alfred Olsson f Olandersson, från Yered, bosatta här

Arvid Kristiansson deltog tillsammans med sin bror Bengt Severin i grannfejden på Ödgärdet 1873 (Se artikel).

Arvid avled 14/10 1894. Severina gifte om sig 19/6 1896 med skraddaren Per August Johansson f 21/6 1851 i Åparp. Han kom från Bomans under Gudvarshult. Efter Severinas död 27/4 1899 flyttade Per August 1910 tillbaka till Bomans under Gudvarshult.

Dottern Nanny Arvidsdotter och hennes man Alfred Olsson f 26/6 1877 i Yered No4 Stora övertog hemmanet 1906. Barn:

- Svea Josefina f 24/6 1907, g 30/12 1935 med Erik Sigfrid Nilsson från Årnakulla 1:4, bosatta där
- Dödfött flickebarn, 12/4 1911
- Olof Alvar f 4/5 1913, g 16/6 1945 med Inga Larsson från Hunnestad, bosatta här
- Gunnar Valfrid f 19/8 1916, g 4/8 1942 med Eva Johansson, bosatta i Drängsered
- Dödfött gossebarn, 12/2 1920
- Naimi Alfrida f 15/1 1923, g 30/10 1948 med snickare Karl Gunnar Johansson, bosatta i Barshult 1:4, senare i Krogsered 1:8

Skårås hus, senare Skymtarhuset torp	under Skårås, Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321214 X6326060 WGS84 57,026223 12,860738	No 27

Hemmanet utökades från 1/15 till 23/120 mtl. Alfred Olsson var en av de sista träskomakarna i socknen. Han avled 5/3 1967 och Nanny 18/11 1968.

Sonen Olof Olsson och hans hustru Inga Viola Osina Larsson f 5/2 1922 i Hunnestad övertog hemmanet.

Beskrivning:

Ödgårdets hus, torp eller backstuga under Skårås-Ögärdet

Texten till Ögärdets hus bör kopieras in under Skårås hus. Det var med all sannolikhet samma torp.

Ödgårdets hus var en backstuga under Ödgärdet där det genom åren bodde åldriga, fattiga och arbetsoförmögna personer. Stugan finns inte med i MTL före mitten av 1700-talet och de flesta som bodde här var nog skrivna på Socknens Slut.

Här bodde änkan Ingeborg Persdotter f x/2 1617. Hon avled här 2/8 1696.

Här bodde hustrun Karin f c:a 1627. Hon avled här 17/3 1707

Här bodde Karin Torsdotter f 1648. Hon avled här 7/6 1724.

Här bodde "*gamble krompne*" Gunild Nilsson f x/1 1654. Hon avled här 5/4 1730.

Från Kornarp No2 i Gunnarp kom 1732 Arvid Andersson och Anna Arvidsdotter hit. Barn:

- Arvid f 26/8 1722 i Boa No2 Lilla
- Barn
- Barn
- Barn
- Kerstin f 7/10 1733 på Ödgårdets hus

Det är oklart vart de flyttade.

Hit flyttade omkring 1760 avskedade soldaten Esbjörn Eriksson-Barck f 1699 i Västergötland. Barck hade varit soldat för rote No999, Kinds kompani i Mårdaklev. Han hade fått avsked från sin tjänst 1741. Barcks hustru var Kerstin Bengtsdotter f 1678, vigda i Mårdaklev 1720. Deras barn:

- Karin f 26/3 1721 på Bökåsen under Agghult i Mårdaklev, g i Askome 21/12 1760 med änkingen Anders Persson i Ledsgård i Askome, bosatta där

Skårås hus, senare Skymtahuset torp	under Skårås, Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321214 X6326060 WGS84 57,026223 12,860738	No 27

- Britta f 1725 på Bökåsen under Agghult i Mårdaklev, se nedan

Kerstin hade några barn från sitt förra gifte (barnen bodde nog aldrig här):

- Maria Hansdotter f 18/8 1714 i Övrarp i Gunnarp, var änka 1761 (troligen g i Vessige 19/1 1740 med änklungen Jöns Larsson i Ås i Vessige, hon kom från Bol i Alfshög då)
- Anna Hansdotter f 31/12 1716 i Övrarp i Gunnarp, g i Vessige 14/10 1744 med båtsman Sven Larsson-Sparv (de var från Grimshult i Vessige då)

Kerstin avled 12/8 1759 av ålderdom. Hennes bouppteckning från den 7/11 1761 finns bevarad. I den framgår att barnen hade kusinen (troligen på moderns sida) Bengt Börgesson i Flädje i Alfshög.

Dottern Britta Esbjörnsdotter dömdes av Årstad häradsrätt 1754 för lönskaläge med tjänstedrängen Carl Larsson från Vessige. Vart Britta sedan tog vägen är oklart men hon var ogift 1761.

Från Hukered i Vessige kom 1761 Kerstin Jonsdotter. Hon var änka efter rotebåtsman Johan Olsson-Ankar f 1709 i Västergötland och hon gifte om sig 27/3 1762 med Esbjörn Barck. Deras barn:

- Kerstin f 10/5 1762 på Ögårdets hus, moder Kerstin Hansdotter, v. Karin Esbjörnsdotter i Ledsgården i Askome, d 8/8 1762 av kikhosta
  - Nilla f 20/11 1764 på Ögårdets torp, moder Kerstin Jonsdotter, v. Pigan Börta Nilsson i Kila
  - Christian f 8/3 1768 på Ögårdets torp, moder Kerstin Jönsdotter
- 1769 anges familjen inte finnas i socknen längre.

Detta bör väl vara det som senare kallades Skårås hus/Skymtahuset?